رهبریِ حضرت محمّد(ص)

نوشته جان اَدِر

مترجمین

دکتر محمّدعلی امینی

(دانشیار دانشگاه پیام نور)

محمّدرضا شاکر دنیوی، سیّده شیما سادات یحیائی

(دانش آموختگان رشته «ام.بی.ای». دانشگاه شریف)

انتشارات علوم و فنون رازی

www.ketab.ir

سرشناسه : آدر، جان اریک، ۱۹۳٤ - م. Adair, John Eric
عنوان و نام : رهبری حضرت محمد(ص)/نوشته جان آدر؛ مترجمین محمدتقی
پدیدآور امینی، محمدرضا شاکردنیوی، سیده‌شیما سیدعلیخانی.
مشخصات نشر : تهران: علوم و فنون رازی، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری : ۱۹۸ص.
شابک : 978-600-7043-03-5
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
یادداشت : عنوان اصلی:.The Leadership of MUHAMMAD
موضوع : محمد(ص)، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ق. -- فرماندهی
موضوع : رهبری (اسلام)
موضوع : فرماندهی (اسلام)
شناسه افزوده : امینی، محمدتقی، ۱۳۳٦ -، مترجم
شناسه افزوده : شاکردنیوی، محمدرضا، 1348 -، مترجم
شناسه افزوده : سیدعلیخانی، سیده‌شیما، 1357 -، مترجم
رده بندی کنگره : ۱۳۹۲ ۹ر الف BP۲۳
رده بندی دیویی : ۲۹۷/٤۸۳۲
شماره کتابشناسی ملی : ۳۳۰۷۱۹۱

رهبری حضرت محمد(ص)

نویسنده: جان آدر

مترجمین: دکتر محمدتقی امینی / محمدرضا شاکر دنیوی / سیده‌شیما سیدعلیخانی

صفحه‌آرایی: علیرضا حسین‌بیگی

تحقیق و تدوین در پژوهشسرای رازی

انتشارات علوم و فنون رازی

چاپ اول: ۱۳۹۲ نسخه: ۱۰۰۰

قیمت: ۸۰۰۰۰ ریال

شابک: ۵-۰۳-۷۰٤۳-٦۰۰-۹۷۸

آدرس: تهران، خیابان شریعتی،خیابان پلیس، کوچه کاشانی نژاد، پلاک ۱۲، طبقه همکف. تلفن: ۸۸٤۸۳۲۸۵ RAZIPUB@YAHOO.COM

www.ketab.ir

فهرست

	مقدمهٔ مترجمین	۷
	مقدمهٔ نویسنده	۱۱
۱	در خیمه‌گاه قبیله بنی‌سعد	۱۵
۲	شبان	۳۵
۳	رهبر کاروان	٤۷
٤	ساکنان صحرا	۷۱
٥	حضرت محمّد(ص) «امین»	۱۰۱
٦	مشارکت در سختی‌ها	۱۱۱
۷	تواضع	۱۲۹
۸	از گذشته تا کنون	۱٥٦
	نتیجه‌گیری	۱۷
	پیوست: مروری گذرا بر زندگی حضرت محمّد(ص)	۱۸۳
	دربارهٔ نویسنده	۱
	فهرست منابع مطالعاتی و مآخذ مورد استفاده در ترجمه	۱۹۳

www.ketab.ir

مقدمه مترجمین

کتاب حاضر که توسط «جان اَدِر» از اساتید به نام و صاحب نظریه در مبحث رهبری می‌باشد در شرایطی به رشته تحریر درآمده است که در برخی از کشورها شاهد تخریب‌ها و تبلیغ‌های سازمان یافته‌ای علیه اسلام و مسلمانان از گذشته و کارگردانان آن بر آن هستند تا کلیت اسلام را به چالش بکشند. این کتاب با نظر حضرت باریتعالی آبی خواهد بود بر آتش تلاش‌های کسانی که حیات خویش را در به انزوا کشاندن اسلام می‌دانند. کما اینکه مشابه این موضوع پیشتر نیز در صدر اسلام از سوی سران متموّل قبیله قریش بوقوع پیوست لیکن تلاش آنان در حبس و حصر نفوذ اسلام در مکه در نهایت بی‌فرجام ماند.

نویسنده کتاب در بخش‌های مختلفی از کتاب با اسلام با دیدی محبت و مهرورزی می‌خواند و به نبوت و رسالت حضرت محمد(ص) معترف است و با استفاده از اصل وحدت فرماندهی اذعان می‌دارد که صرفنظر از چگونگی دریافت وحی، و مباحث رایج پیرامون آن، خدا بطور مستقیم با حضرت رسول(ص) سخن گفته است و اظهار می‌دارد که شائبه‌های مطرح شده پیرامون آن محلی از اِعراب ندارند.

نویسنده کتاب علاوه بر ذکر برخی آیات قرآن، از برخی روایات و احادیث نیز برای تبیین نقش‌های رهبری پیامبر اسلام بهره جسته است، در اصل اثر برخی از این احادیث به لحاظ ترجمه از منابع عربی به

www.ketab.ir

انگلیسی عیناً مطابق با احادیث موجود در منابع معتبر اهل تشیّع و اهل تسنّن نمی‌باشد لیکن فحوا و جانِ حدیث صحیح می‌باشد.

همچنین کتاب برای آشنایی بیشتر خوانندگان خود با محیط و ویژگی‌های صحرانشینان، وقایع و خاطراتی را از برخی آثار نویسندگان غربی که خود زندگی در میان صحرا نشینان را تجربه کرده بودند ذکر نموده است که این خود می‌تواند عاملی برای آشنایی هرچه بیشتر با خلق و خو و ارزش‌های قبیله‌ای مرسوم در عصر رسول‌الله(ص) باشد.

منظور این کتاب، همان گونه که نویسنده آن نیز اشاره نموده است، بررسی زندگی حضرت پیامبر(ص) نمی‌باشد بلکه تلاشی است در تحلیل برخی از اتفاقات و تصمیم‌های تاریخی آن حضرت از نقطه نظر هنر رهبری، مانند غزوه بدر، غزوهٔ حنین و پیمان صلح حدیبیّه. کتاب با مروری گذرا بر دوران نبوت پیامبر(ص) تا هنگام وفات ایشان، سعی دارد تا بر اساس اصول علم مدیریت و رهبری، رمز رهبری موفق ایشان را واکاوی نماید که شاید در این زمینه، این کتاب در جهان غرب کم‌نظیر باشد.

ترجمه کتاب، از متن اصلی اثر با مقابله با ترجمه عربی آن و نیز مطالعه منابع متعدد معتبر تاریخی صورت پذیرفته است و مترجمین در مواردی که ضروری به نظر می‌رسید، توضیحاتی را در پاورقی کتاب اضافه نموده‌اند.

این کتاب توسط آقای رامی کلاوی به زبان عربی ترجمه شده تا به لحاظ استقبال خوانندگان آن، در حال حاضر به چاپ سوم رسیده است.

در پایان از صمیم قلب، از درگاه حضرت حق تعالی، عزت و سربلندی روزافزون اسلام و مسلمانان راستین، و رسوایی شیاطین نهان و آشکار را

www.ketab.ir

مسئلت می‌نماییم و بر پیشگاه باریتعالی از اینکه توفیق ترجمهٔ این کتاب را نصیب این جمع نمود شکرگزاریم.

انشاءالله ترجمه این کتاب تحفه‌ای باشد از سر ارادت بسر پیشگاه عظیم الشان پیامبر خدا(ص) و چراغی گردد از برای رهپویان راهش.

امینی – شاکردنیوی[1] – سیدعلیخانی

www.ketab.ir

1. mershadon@yahoo.com

مقدمه نویسنده

این کتاب تحقیقی است که صرفاً به یکی از جنبه های زندگی رسول خدا، حضرت محمّد(ص) می‌پردازد: و آن، رهبری او می‌باشد. این تحقیق، شامل زندگینامه کامل ایشان نیست. برای آن افرادی که چندان با زندگی حضرت رسول(ص) آشنا نمی‌باشند. خلاصه‌ای از رئوس اتفاقات حیات ایشان در پیش کتاب آورده شده است. من، در مقایسه با زندگینامه نویسانی که توجه اصلی خود را به جنبه های زندگی حضرت محمّد(ص) مثل نقش‌های ایشان در قیام نبوت و رسالت معطوف می دارند، فقط اشاره‌ای گذرا به این [illegible] خواهم داشت.

برای واژه نقش، معادل «پیشاپیش» را به عنوان مفهوم کلیدی در درک رهبری در نظر می‌گیرم. نقش در معنای کلی خود به بخشی از بازی یک بازیگر در یک نمایشنامه اطلاق می‌شود. در مفهوم جامع‌تر، به معنی شخصیّت فرد یا کارکردهای مورد انتظار است که گفته می‌شود که تعیین یک نقش خاص در یک گروه یا جامعه انسانی، انتظارات مردم است. به عبارت «اسوه» نیز که نسبتاً به تازگی به زبان انگلیسی راه یافته توجه کنید: شخصی را که دیگران به عنوان یک مثال فوق‌العاده خوب یک نقش خاص در نظر می‌گیرند.

برای مسلمانان، رهبر نخست و اصلی خداوند متعال است، و همه از سر ایمان و اعتقاد خود، به فرمان او گردن می‌نهند. بنابراین هر رهبر نیز در هر سازمانی اعم از تجاری، سیاسی یا مذهبی در وهله نخست و مقدم بر

www.ketab.ir

هر چیز، پیرو فرمان خدا است. این حقیقت، چارچوبی برای رهبران اسلامی قرار می‌دهد و وظایف ایشان را در قبال امّت خود تعریف می‌کند. در تفکر اسلامی، رهبران اسوه، توأماً هم والامقام هستند هم بی‌آلایش، دارای بصیرت و ژرف‌بینی‌اند و الهام بخش، و در عین حال نیز خود را وقف خدمت به امّت خود نموده‌اند.

همان طور که در ادامه خواهید خواند، امیدوارم بتوانید دریابید که حضرت محمّد(ص) تا چه حد به این کمال مطلوب نزدیک است. بحث من در این کتاب، بیان این نکته است که این کمال مطلوب، که به کرّات در قرآن از زندگی حضرت رسول(ص) مشاهده می‌گردد، با آنچه ما آن را در حال حاضر حقیقت جهانی در مورد ماهیت و عملکرد رهبری می‌نامیم، مطابقت دارد.

من معتقدم که یک نقش جهانی یا عام برای رهبر وجود دارد. علاوه بر این، به لطف یک کشف اخیر (به فصل ۸ مراجعه کنید)، اینک بسیار بیش از پیشینیان، به تعریف دقیق و واقعاً آن نقش جهانی یا عام است، نزدیک شده‌ام. با گذشت بیش از نیم قرن از عمر این نظریه، و به‌کارگیری آن به طور تجربی و در مقیاس بزرگ در گزینش و آموزش رهبران، که همواره نتایج با ثباتی به همراه داشته است، سبب می‌شود تا امروز ادّعا نمایم که این نظریه صحیح و درست است.

این کتاب بر آن نیست تا شرح حال کامل زندگانی حضرت محمّد(ص) را مرور نماید، و دستورالعملی نیز برای رهبری نمودن نیست. هدف من در نوشتن، تکمیل هر یک از فصول، با ارائه مجموعه‌ای از نکات کلیدی است. *مروارید به دور یک دانه شن شکل می‌گیرد.* تفکر در باره هر یک از این نکات کلیدی، به مثابه یک دانه شن است که اگر شما آن را به مرور زمان با پرتوهای منبعث از تجربه و ارزش‌های خود پوشش دهید،

www.ketab.ir

آن را تبدیل به مروارید می‌نماید، براق و رنگین کمانی. که در نتیجه، آن تفکر، مروارید عقل و خرد شما خواهد بود.

یک یادداشت شخصی درباره خودم: در سن ۲۰ سالگی، با خوش شانسی، یک سال به عنوان آجودان هنگ بدوی در لژیون عرب که بعدها به ارتش پادشاهی اردن هاشمی بدل شد، خدمت کردم. لژیون عرب، به راستی حال، نام مناسب و درخوری بود، زیرا ۹۰۰ نفر افسران و سربازان بدوی دلیر، از تمام قبایل بزرگ عربستان[1] آمده بودند. پس از آنکه در سال ۱۹۰۰ در شهر قدس به این هنگ پیوستم، نامی عربی- سولیم[2] - برای من انتخاب شد که به آن شناخته می‌شدم، و این نام از آن زمان با من باقی مانده است. سولیم، یک نام نیست، بلکه شکل مختصر شده دوستانه‌ای است از نام سلمان[3] یا سلیمان[4] که عمدتاً در میان قبایل بدوی درشمال عربستان سعودی صحبت می‌شود. امیدوارم که در این کتاب، پژواکی را از علاقهٔ دیرینهٔ من با همسایگان بدوی‌ام بیابید.

یقیناً برای شما در [روش و رفتار] پیامبر خدا الگوی نیکویی است برای کسی که همواره به خدا و روز قیامت امید دارد؛ و خدا را بسیار یاد می‌کند.

(سوره مبارکهٔ احزاب آیهٔ شریفه ۲۱)

1. Arabia
2. Sweillim
3. Salman
4. Suleiman

www.ketab.ir